

İstanbul Forex Şenliği Açılış Konuşması (15 Mart 2014, İstanbul)

Attila Köksal, CFA
Başkan, Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği

Değerli Konuklar,
Saygıdeğer Meslektaşlarım,

Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliği ve üyeleri adına birliğimizin de desteklediği bu önemli konferansa katılımınızdan dolayı hepinize teşekkür ediyor ve hoş geldiniz diyorum. Bu sene ilk defa düzenlenen İstanbul Forex Şenliği'nin yatırımcıları ve kurumları bir araya getirmesinden dolayı mutluluk duyuyoruz.

Değerli misafirlerimiz,

Son birkaç yılda ülkemizde sermaye piyasası alanında önemli yapısal reformlar gerçekleştirildi. Yeni sermaye piyasası kanunu, Borsa İstanbul'un anonim şirkete dönüşmesi, özellikle yeni ürün ve teknoloji alanında yeni yatırımlara girmesi ve bireysel emeklilik sistemine verilen teşvikler Türk Sermaye Piyasasının gelecekteki yol haritasını çizen gelişmeler oldular. Tüm bu girişimlerin sonucunda finansal piyasalardaki ürün ve hizmet çeşitliliğinin ve yatırımcıların sermaye piyasasına katılımının önemli ölçüde artmasını bekliyoruz.

Bildiğiniz gibi ülkemiz 1970-2005 yılları arasında çok uzun süren ve dünyada bizden başka hiç bir ülkede gözlenmemiş olan bir yüksek enflasyon dönemi yaşadı. Reel hazine bonosu faizlerinin %20-30'larda seyrettiği bu süreç hazine bonosu dışındaki tüm sermaye piyasası enstrümanlarına büyük darbe vurdu. Yeni ürünlerin gelişmesini engelledi. Daha bundan 5-6 yıl öncesine kadar piyasamızda vadeli işlem, varant, sertifika, borsada işlem gören opsiyonlar, ve hatta özel şirket tahvillerinden söz bile edemiyorduk, şimdi tüm bu ürünler mevcut. Kaybettiğimiz 25-30 yılı süratle geri kazanmak için büyük gayret sarfediyoruz.

Ürün çeşitliliğini artırmak için yapılan çalışmaların bir parçası olarak kaldıraçlı işlemler ilk defa 2011 yılında Sermaye Piyasası Kurulu tarafından düzenleme altına alındı.

Daha önceki yıllarda merdiven altı şirketlerin yatırımcıları suistimal ettiği bir piyasa olan kaldıraçlı işlemlere ilişkin gözetim ve denetim mekanizmalarının devreye girmesi önemli bir gelişme oldu. Reklam ve promosyonların gözetim altına alınması ile forex işlemleri daha sağlıklı bir ortama taşındı ve yatırımcıların reklamlar vasıtası ile kandırılmalarının önüne geçilmiş olundu.

Biz, Aracı Kuruluşlar Birliği olarak piyasamızı ileriye taşıyacak yeni finansal ürünlerin ortaya çıkmasını her zaman destekliyoruz. Yeni ürünler yatırımcılara verdiğimiz hizmetleri genişletiyor, bu ürünlerde uzmanlaşan aracı kurumların sayısı artıyor ve yeni istihdam olanakları doğuyor.

Şu an Birliğimizin üyesi olan 100 aracı kurum var. Bugün itibarı ile, 37 kurumun kaldıraçlı işlem yetkisi bulunuyor. Bu kurumlarda forex işlemi yapan müşteri sayısı ise

14.000 kişiyi aştı. 2013 yılında, bu kurumlar toplam 5 trilyon TL işlem hacmi yaptı. Bu hacmin 2 trilyon TL'si likidite sağlayıcılarla, 3 trilyon TL'si de müşterilerle yapıldı.

Tüm finansal işlemler, hizmetler, ürünler ihtiyaçlar sonucu ortaya çıkmışlardır. Şirketlerin, yatırımcıların, spekülâtörlerin, risk yönetimi yapanların farklı ihtiyaçları ve amaçları piyasalarda buluşmuştur. Forex piyasasının son yıllardaki hızlı gelişimi ve yatırımcılarımızın bu işlemlere olan talepleri de bize bu piyasanın önemli bir ihtiyaca cevap verdiğini gösteriyor.

Bu piyasanın katılımcıları ya taşıdıkları çeşitli risklere karşı önlem almak ve bu riskleri yönetmek için işlem yaparlar, ya da piyasalardaki fiyat hareketlerinden para kazanmaya çalışırlar. Kaldıraçlı olarak işlem yapılması durumunda getiri potansiyeli kadar riskler de oldukça yükselir. **Örneğin 1'e 100 kaldıraç kullandığınızda, işlem yaptığınız varlığın hareketindeki sadece %1'lik hareket size anaparanızın iki katı para kazandırabilir ya da yatırdığınız tüm parayı bir anda silip süpürebilir.** Forex piyasaları genelde kısa vadeli işlemlerin yapıldığı ve yüksek riskli bir piyasadır.

Değerli konuklar,

Türk Sermaye Piyasasının sağlıklı gelişmesi için üzerinde durmamız gereken öncelikli konu piyasaya ve bu piyasada hizmet veren kurumlara, yani sektöre duyulan güveni yeniden sağlamaktır. 2011 yılından beri, ABD kökenli CFA Institute tarafından tüm dünyada çeşitli sektörlerde duyulan güveni ölçmek amacıyla "Güven Barometresi" adı verilen bir araştırma yapılıyor. Dünyanın çeşitli ülkelerindeki bireysel ve kurumsal yatırımcılarla yapılan bu araştırmaya göre güven konusunda teknoloji ve üretime dayalı bazı sektörler her yıl ilk sıralarda yer alırken finansal hizmetler ve bankacılık sektörleri maalesef en alt sıralarda yer alıyorlar. Bu durum maalesef bizim sermaye piyasamızda da pek farklı değil.

Bence piyasaların esas başarısı işlem hacimleri ile değil, çok sayıda yatırımcının kendilerine katma değer yaratan işlem yapmaları ile ölçülmelidir. Dolayısıyla, yatırımcının güvenliğini yeniden kazanmak için bizler, yatırımcılarımızı doğru bilgilendirmeli, yatırım ürünlerini onlara ihtiyaçları doğrultusunda sunmalı ve vatandaşlarımızın sermaye piyasasından adil bir pay almalarını sağlamalıyız.

Aracı kurum çalışanlarının özellikle piyasaya yeni katılan yatırımcılara forex piyasalarındaki ürünlerin hisse senedi, tahvil, bono, yatırım fonu gibi, alınıp elde tutulacak, ya da emekliliklerini planlayacakları uzun vadeli yatırım araçları olmadığını açıkça söylemeleri gerekiyor.

Tabii, benzer riskler hisse senedi piyasamız için de geçerlidir. Aynı forex işlemlerinde olduğu gibi, hisse senetlerinde de kısa vadeli al-sat işlemi yapanlar ve kaldıraç kullanan kişiler büyük riskler taşırlar. Bunlar yatırım değil, spekülâtif işlemlerdir.

Spekülâtif işlemler doğrudur veya yanlıştır diye bir yorumda bulunmak bizlere düşmez. Bu tür işlemleri yapmak ve riskleri almak bireylerin kendi tercihleridir. Ancak biz piyasa uzmanlarının görevi vatandaşlara kaldıraçlı işlemlerin risklerini ve olası sonuçlarını tecrübelerimize dayanarak doğru bir şekilde aktarmak ve onları uyarmak ve bu risklere karşı bilinçlendirerek korumaktır.

Biz, Birlik olarak, piyasamıza olan güven duygusunu yeniden inşa etmek için sürekli olarak çalışıyoruz. Finansal piyasalarda kaybolan güveni geri getirmek kanunlarla, yönetmeliklerle, düzenlemelerle değil, sadece ve sadece meslek ilkelerimizi öne çıkararak mümkündür.

Sözlerime son vermeden yatırımcılara bir kaç tavsiyede bulunmak istiyorum:

1. Büyük riskler alarak kısa vadede yüksek kazanç elde etme peşinde olmayın. Çok seyrek tesadüfler dışında bu kesinlikle mümkün değildir.
2. Aşırı yüksek kaldıraç kullanmayın, böyle davranmanız durumunda paranızın tümünü kısa zamanda kaybetme ihtimali çok yüksektir.
3. Tanımadığınız enstrümanlar üzerinde işlem yapmayın, piyasayı yenebileceğinizi asla düşünmeyin.
4. Sadece ve sadece Sermaye Piyasası Kurulu tarafından lisanslanmış olan ve denetlenen şirketler üzerinden işlem yapın.
5. İkili opsiyon gibi aşırı yüksek riskler taşıyan ürünleri sunan merdivenaltı şirketlere kesinlikle itibar etmeyin.
6. Kısa zamanda yüksek kazanç vaad eden kişi ve kurumlara ve bunların yaptıkları reklamlara itibar etmeyin.
7. İşlem yaptığınız aracı kurumun veya yatırım danışmanınızın sizi yanlış yönlendirdiğini, suistimal ettiğini düşünüyorsanız bunu Aracı Kuruluşlar Birliği ile paylaşın.

Beni sabırla dinlediğiniz için teşekkür ediyor, etkinliğimizin başarılı geçmesini ve sektörümüze ve vatandaşlarımıza faydalı olmasını diliyorum.